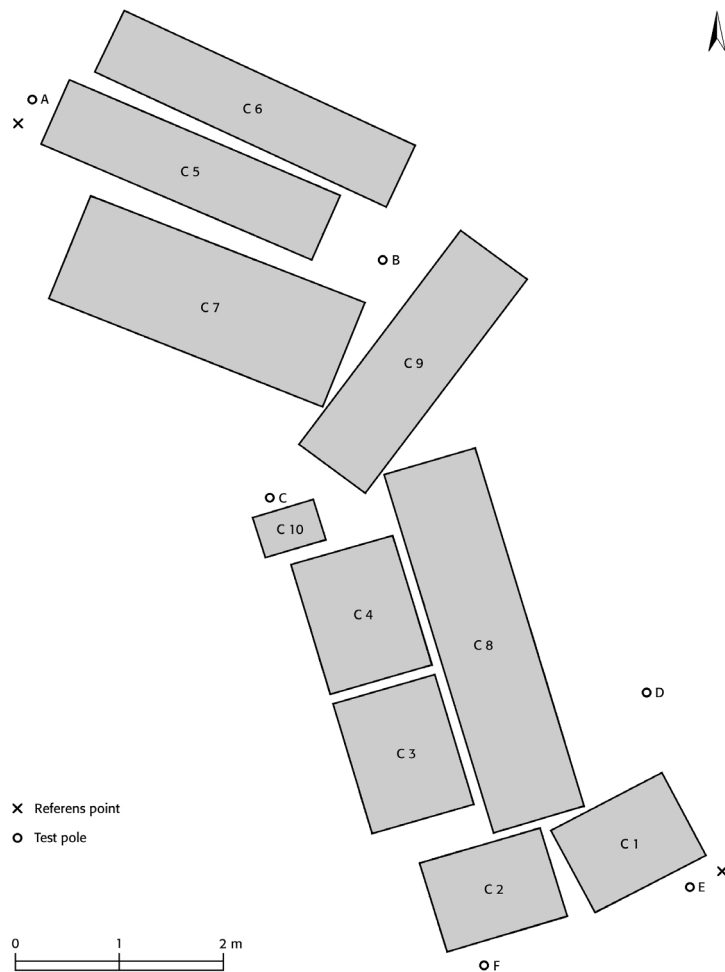

Återdeponering av arkeologiska fynd, -en metod?

BOHUSLÄNS MUSEUM

Rapport 2001:32

Thomas Bergstrand & Inger Nyström

Återdeponering av arkeologiska fynd, -en metod?

Av Thomas Bergstrand & Inger Nyström

Abstract

Projektets syfte har varit att planera och formulera ett utvärderingsprojekt avseende återdeponering som metod att bevara arkeologiska fynd. Initiativet bygger på omfattande undervattensarkeologiska undersökningar i Marstrands hamn och Göteborgs farleder, vilket har väckt frågan om preventiv konservering. Projektet innefattade två seminarier samt formulering av ett utvärderingsprojekt. Det första seminariet behandlade de naturvetenskapliga aspekterna vid återdeponering, och kom att utgöra utgångspunkt för beskrivning av ett kommande utvärderingsprojekt. Det andra seminariet problematiserade en framtida skydds- och tillsynspolicy. Förhoppningen är att frågan skall utredas vidare i ett bredare perspektiv rörande den allmän fyndfördelningen.

Innehåll

Inledning	3
Problemområdet	4
Projektets genomförande	6
Projektets resultat	12
Referenser	13
Administrativa uppgifter	14

Omslagsbild: Plan över förvaringscontainrar i återdeponeringsschaktet vid Nya Älsvborgs fästning (Bohusläns museum)

Inledning

Projektet *Återdeponering av arkeologiska fynd, en metod?* initierades utifrån bevarandeproblematik av stora volymer konserveringskrävande arkeologiska fynd. Diskussionen hade sin grund i de omfattande undervattensarkeologiska exploateringsundersökningarna som genomfördes i Marstrands hamn, Kungälv kommun, under perioden 1997 och 1999. Som projektledare för FoU-projektet stod Thomas Bergstrand, Bohusläns museum och Inger Nyström Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé.

Syftet med projektet var att planera och formulera ett utvärderingsprojekt avseende återdeponering som metod att bevara arkeologiska fynd. Genomförandet bestod av tre moment; två seminarier och formulering av en projektbeskrivning, som i första hand har ställts som ansökan till Riksantikvarieämbetets FoU-medel (ansökningsåret 2002).

De båda seminarierna har med utgångspunkt från det övergripande problemområdet haft olika teman och deltagare. I projektformuleringen ställdes ett antal övergripande frågor som fungerade som utgångspunkter vid seminarierna.

- I vilka sammanhang är återdeponering berättigad, utifrån ett vetenskapligt perspektiv?
- Vilka krav bör ställas på återdeponeringsmiljön i fysisk mening, och vilka faktorer är avgörande för att uppnå bästa resultat?
- Vilka fyndmaterial lämpar sig bäst, respektive sämst, för återdeponering?
- Vilka behov finns för kontroll/övervakning och periodisk mätanalys av materialet, och hur bör dessa verksamheter planeras och utformas?
- Hur skyddar man ett återdeponeringsområde i juridisk mening?
- Vilka principer skall gälla för åtkomst av återdeponerat fyndmaterial?

Seminarium 1 hölls på Marstrand den 22 maj och behandlade dels de naturvetenskapliga aspekterna angående bevarandefrågorna vid återdeponering och dels hur ett utvärderingsprojekt borde utformas. Vid seminariet fanns representanter från utvalda institutioner i Sverige, Norge, Finland och Sverige, samt länsstyrelsen i Västra Götalands län. Seminarium 2 samlade representanter från Riksantikvarieämbetet och Statens Sjöhistoriska museer, och hölls på Länsstyrelsen i Göteborg den 12 september. Temat var juridiska frågor och ansvarsförhållanden som berör återdeponerade fynd.

Problemområdet

De uppdragsfinansierade arkeologiska undersökningarna i Marstrands hamn, mellan 1997-1999, omfattade undersökningar av flera fartyglämningar och kulturlager i hamnen. Bohusläns museum var ansvarig undersökande institution. Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé i Göteborg har ansvarat för konserveringen (Olsson 1999, 2000a-b, 2001a-c, Nyström 2000).

Bevarandemöjligheterna för organiskt material var goda och fyndmaterialet var omfattande, vilket också resulterade i mycket höga kostnader för konservering. Länsstyrelsen beslöt att endast 10-15% av hela fyndmaterialet skulle genomgå konservering, vilket i sig betyder att ca 30 % av kostnaden för den arkeologiska undersökningen utgjordes av konserveringsarbete. Resterande fyndmaterial skulle tillvaratas för dokumentation men sedan slutligen återdeponeras i ett för ändamålet grävt schakt under vatten (Fig 1).

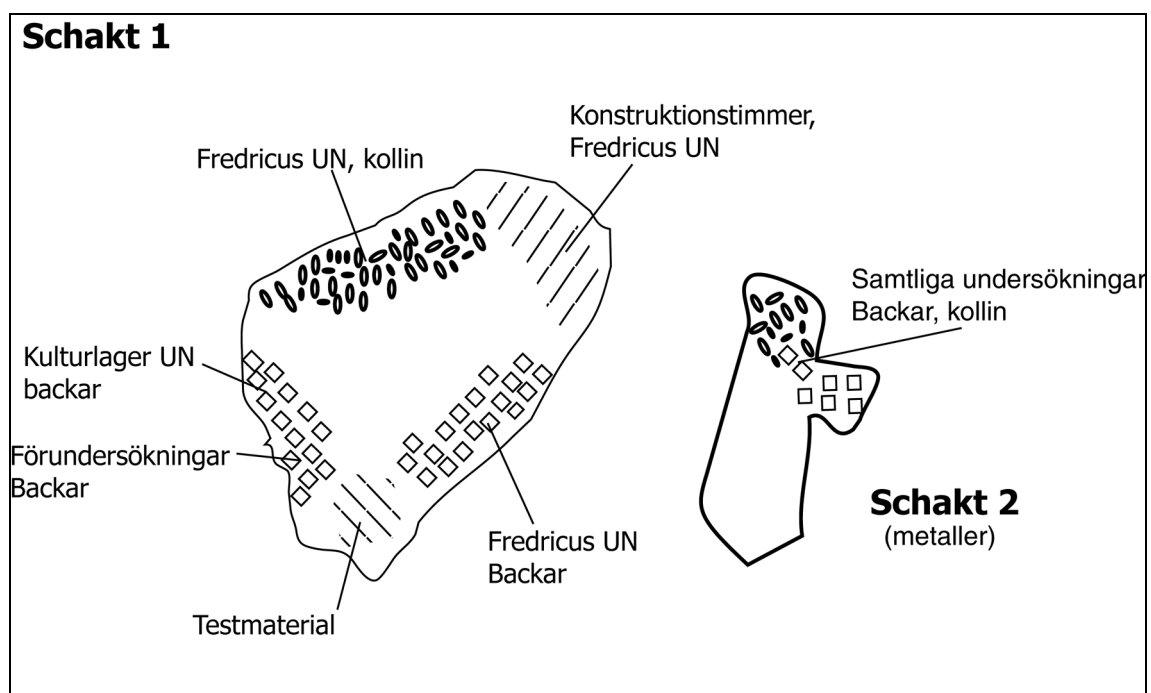

Fig 1. Dispositionsplan över återdeponeringschakt i Marstrands hamn (Bohusläns museum).

En liknande återdeponering genomfördes under juni månad 2001 av Bohusläns museum. Fyndmaterialet kommer från fartyglämningen ostindiefararen Götheborg (Raä 319, Göteborgs stad), som genomgick en kompletterande undersökning under april samma år (Bergstrand 2001).

Beroende av de ekonomiska ramarna inom uppdragsarkeologin utarbetades kriterier för hur fynden skulle hanteras. Länsstyrelsen beslutade i samråd med Bohusläns museum om återdeponering av ca 300 fyndposter, varav merparten var stora skeppskonstruktionstimmer i behov av krävande konserveringsinsatser (fig 2).

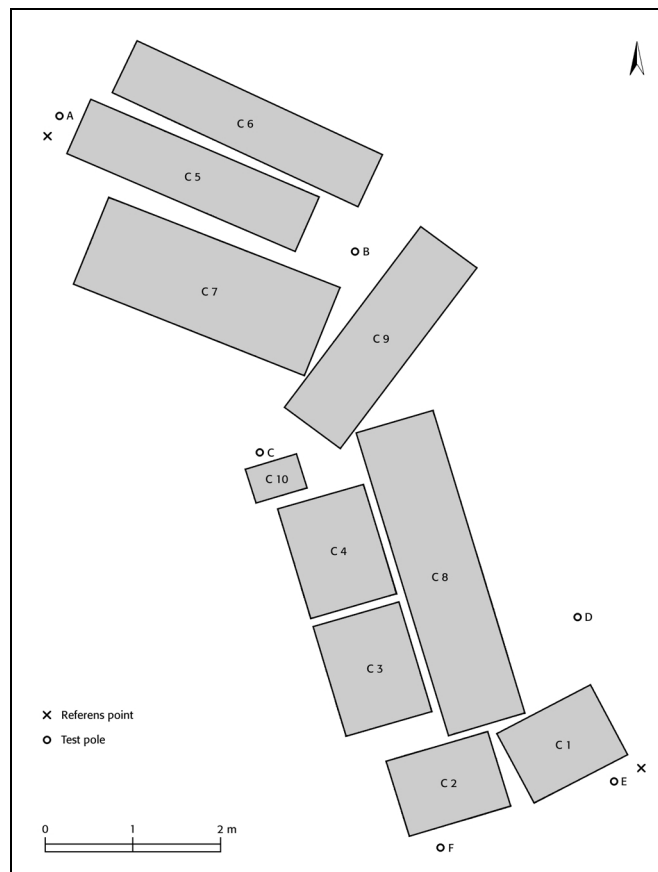

Fig 2. Plan över förvaringscontainrar i återdeponeringsschaktet vid Nya Älsvborgs fästning (Bohusläns museum)

Båda återdeponeringarna är i dagsläget genomförda. Syftet har varit att försöka åstadkomma förutsättningar för ett framtida bevarande av fyndmaterialet. Återdeponering som metod att bevara det materiella kulturarvet i form av fartygslämningar, avsatta kulturlager och liknande är emellertid en relativt ny företeelse både internationellt och nationellt (jmf Gregory 1998, Harvey 1996, Jespersen 1985, Steward m fl 1995). Arbetet har också resulterat i ett flertal frågeställningar både kring själva genomförandet såväl som dess potential att fungera som ett verktyg för kulturmiljövården i samband med hanteringen av omfattande och kostnadskrävande fynd.

Ett utvärderingsprojekt skulle fokusera på problemet med kostnadskrävande hantering, konservering och förvaring av stora volymer våtfynd. Återdeponering som metod

kan vara avgörande för möjligheterna att i framtiden upprätthålla en god kulturmiljövård och samtidigt finna praktiska och ekonomiska lösningar för undersökning och omhändertagande av fornlämningar under vatten. Vetenskapligt väl utprovade underlag avseende återdeponering bör kunna utgöra ett redskap för kulturmiljövården i beslutsprocessen avseende bevarande och hantering av fornfynd.

En av metodens förtjänster är att man i princip inte behöver ställas i valet mellan konservering eller kassering. Preventiv konservering, där fynden bevaras i kontrollerade miljöer, som t.ex. ett återdeponeringsschakt, kan långsiktigt vara en bättre metod för bevarande än aktiv konservering. Utprovade tillvägagångssätt för återdeponering bidrar till att höja den vetenskapliga kvalitén för undersökningar, samtidigt som frågor kring hantering, logistik och konservering får en mer hanterbar omfattning och kostnad.

Projektets genomförande

Seminarium 1 på Marstrand den 22 maj 2001

Vid detta endagsseminarium medverkade följande institutioner och representanter:

Inger Nyström, Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé. Seminarievärd.

Thomas Bergstrand, Bohusläns museum. Seminarievärd.

Ingrid Hall-Roth, Antikvarisk Teknisk avd, Riksantikvarieämbetet

Carola Bohm, Antikvarisk Teknisk avd, Riksantikvarieämbetet

Thomas Nilsson, Avd för trävetenskap, Sveriges Lantbruksuniversitet

Charlotte Gjelstrup Björdal, Avd för trävetenskap, Sveriges Lantbruksuniversitet

Elizabeth Peacock, Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet/Vitenskapsmuseum
Trondheim, Norge.

Tomas Areslätt, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Andréas Olsson, Göteborgs universitet/Bohusläns museum

Sara Wranne, Sjöfartsmuseet i Göteborg/Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé

Staffan von Arbin, Bohusläns museum

Se fig 3

Seminariet bestod av två sessioner; först en presentation av den genomförda återdeponering i Marstrands hamn följt av en diskussion om hur ett utvärderingsprojekt på bästa sätt skulle utformas. Det grundläggande syftet med det senare skulle vara att ge svar på vilka fyndmaterial som är lämpade respektive inte lämpade att återdepo-

nera. Utöver analys av fyndmaterial underströks vikten av att testa och utvärdera olika förpacknings- och emballeringsmaterial, deponeringsmiljön och aspekter runt fyndhantering och logistik som föregår en återdeponering.

Fig 3. Seminariedeltagare på Rådhustrappan i Marstrand (Bohusläns museum).

Seminariedeltagarna tillfrågades att ingå i det skisserade utvärderingsprojektet och för en sådan ansökan sätta samman en delprojektansökan. Sammanlagt formulerades sju delprojekt, vilka utgör det nya projektet som är ställt till Riksantikvarieämbetets FoU-medel. Namnet på projektet är *Återdeponering av arkeologiska fynd, -analys av fyndmaterial*, och är under sin första fas tänkt att bedrivas under perioden 2002 t o m 2005.

De sju delprojekten består av följande.

Delprojekt 1: Förpackningsmaterial

Projektansvarig/co-ordinator: Inger Nyström, Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé (SVK), Sverige.

Delprojekt 2: Glas och keramik

Projektansvarig/ co-ordinator: Ingrid Hall-Roth och Carola Bohm, Riksantikvarieämbetet (RAÄ), Sverige.

Delprojekt 3: Textilier, läder, ben

Projektansvarig/ co-ordinator: Elizabeth Peacock, Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet/Vitenskapsmuseum (NTNU/VM) Trondheim, Norge.

Delprojekt 4: Trä

Projektansvarig/ co-ordinator: Thomas Nilsson och Charlotte Gjelstrup Björdal, Institutionen för Trävetenskap, Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU), Sverige.

Delprojekt 5: Metaller

Projektansvarig/ co-ordinator: Christian Degrigny, Dept of Conservation Studies/EVTEK-Institute of Art and Design, Finland.

Delprojekt 6: Miljöanalys

Projektansvarig/ co-ordinator: David Gregory, Nationalmuseums Marinarkeologiske Forskningscenter (NMF), Roskilde, Danmark.

Delprojekt 7: Logistik/handhavande

Projektansvarig/ co-ordinator: Thomas Bergstrand, Bohusläns museum (BM), Sverige.

Seminarium 2 på länsstyrelsen i Göteborg den 12 september 2001

Vid detta endagsseminarium medverkade följande institutioner och representanter:

Inger Nyström, Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé. Seminarievärd.

Thomas Bergstrand, Bohusläns museum. Seminarievärd

Tomas Areslätt, Länsstyrelsen i Västra Götaland. Seminarievärd.

Margareta Hasselmo, Kulturmiljöavdelningen, Riksantikvarieämbetet

Bengt Gren, Kulturmiljöavdelningen, Riksantikvarieämbetet

Björn Varenius, Statens Sjöhistoriska museer

Thomas Thieme, Sjöfartsmuseet i Göteborg

Christina Lönnqvist, Sjöfartsmuseet i Göteborg

Staffan von Arbin, Bohusläns museum

De följande rubrikerna var de övergripande frågor som diskuterades.

1. Är återdeponering en från kulturmiljövårdssynpunkt acceptabel metod att bevara vattendränkt arkeologiskt material?

Seminariets deltagare var eniga om att *återdeponering kan vara en acceptabel metod för bevarande under förutsättning att den används med urskiljning och eftertanke*. Återdeponering skall ses som ett alternativ till konservering och kassering/destruktion och inte i första hand som ett sätt att "förbilliga" en arkeologisk undersökning. Metoden har den stora fördelen att ett betydligt större fyndmaterial än vad som annars skulle vara möjligt att bevara kan räddas till eftervärlden. Det måste dock understrykas att metoden inte är utvärderad. I dagsläget vet vi ganska lite om vad som händer

med fyndet efter återdeponering. Med anledning därav planerar Bohusläns museum och Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé ett omfattande och långsiktigt projekt som syftar till att utvärdera olika fyndmaterials lämplighet för återdeponering (FoU-ansökan för år 2002).

Utifrån det generella kunskapsläget vad gäller konservering och bevarande, kan man ställa frågan om inte återdeponering många gånger kan vara en *bättre* bevarandemetod än konservering med dagens i vissa fall osäkra metoder och bristfälliga resurser avseende förvaring och tillsyn. Det är dock angeläget att en sådan verksamhet i så fall bör struktureras från centralt håll och att riktlinjer utarbetas. Till exempel bör någon typ av kravspecifikation för återdeponeringar i olika miljöer och av olika typer av fyndmaterial upprättas. Viktigt är också att knäckfrågan om det långsiktiga bevarandet kontra tillgängligheten för forskare och allmänhet löses (se punkten 4 nedan).

2. Är en återdeponering att räkna som en magasinering eller som en fornlämning?

En återdeponering kan knappast betraktas som fast fornlämning eftersom det rör sig om *forrfynd* som framkommit och omhändertagits i samband med en arkeologisk undersökning av en fornlämning, exempelvis en fartygslämning. Även själva fartygslämningen bör betraktas som ett forrfynd i den stund den lämnar sin kontext, till exempel i samband med en bärgning (i vissa fall kan man dock välja att låta omdeponera/flytta en fartygslämning som alternativ till bärgning eller destruktionslag-skyddet enligt 2 kap 1 § KML kvarstår). Mot bakgrund härav menade några av seminariedeltagarna att *vattenmagasinering* är en bättre och mer adekvat term än återdeponering.

Undantaget från det ovan sagda är om återdeponeringen är gjord *inom en befintlig fornlämning*. Detta kommer t.ex. att bli fallet med Stora Sofia, en fartygslämning från 1600-talet som skall skyddstäckas av Bohusläns museum under 2002. För att få en uppfattning om densitet, sammansättning och bevarandegrad av kulturlagren i lämningen har man för avsikt att gräva ett antal mindre provgropar innan genomförandet av täckningen. Eventuella fynd från provgroparna kommer efter registrering och dokumentation omgående att återdeponeras i undersökningslokalen och därmed även fortsättningsvis omfattas av Kulturminneslagens bestämmelser.

3. Vem är ansvarig för tillsyn och tillstånd?

I enlighet med vad som sades under punkt 2 ovan åligger *ansvaret för tillsyn och underhåll av återdeponeringslokalen det fyndfördelade museet*. Fram till dess att fyndfördelningen är genomförd ligger ansvaret emellertid hos den undersökande institutionen. Ett berättigat krav för att få genomföra en återdeponering är att det fyndfördelade museet har de resurser och den kompetens som krävs för att ombesörja nödvändig tillsyn (alternativt att man kan köpa in denna tjänst från lämplig institution). Likaså bör planeringen inför en återdeponering inbegripa framtagandet av en särskild bevarandeplan

Det museum som tänkt sig att ansöka om fyndfördelning är självt alltså ansvarigt för att erforderliga tillstånd inhämtas innan återdeponeringen genomförs. Av grundläggande betydelse är självfallet att museet skaffat sig rådighet över återdeponeringslokalen genom att teckna någon typ av arrendeavtal/servitut med vattenägaren. Det är inte osannolikt att en återdeponering kan kräva bygglov, i vissa fall även prövning enligt Miljöbalken. I samband med Marstrandsprojektet beviljades exempelvis *inte* återdeponering av blyhaltig ammunition såsom muskötkulor med hänvisning till att bly klassas som miljöfarligt avfall.

I stället för ett scenario med en mängd olika återdeponeringslokaler utspridda över landet kan man tänka sig *ett antal regionala deponier*, t.ex. en på västkusten, en på sydkusten, en i Vättern eller Vänern och en på ostkusten. Förutom att denna modell avsevärt skulle underlätta och effektivisera administration och tillsyn är det inte otänkbart att man härigenom skulle kunna erhålla statliga anslag i någon form för driften av verksamheten. Svårigheten kan ligga i att finna miljöer som lämpar sig för återdeponering av såväl skilda materialtyper som material från olika typer av ursprungsmiljöer.

4. Hur skyddar man ett återdeponeringsområde i juridisk mening?

Eftersom en återdeponering av ett arkeologiskt fyndmaterial inte utgör en fornlämning är det *civilrättsliga principer* som gäller. Det är med andra ord upp till det fyndfördelade museet att vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa materialets bevarande samt för att förhindra stöld och skadegörelse. Grundläggande ur rättsäkerhets-

synpunkt är att deponin på något sätt märks ut fysiskt, både på botten/vattenytan och i aktuella kartor och sjökort. Genom att upprätta en detaljplan över återdeponeringsområdet enligt PBL kan sådant som dyk- och ankringsförbud läggas in direkt i detaljplaneområdets bestämmelser. Länsstyrelsen har sannolikt också möjligheter att lysa särskilda skyddsområden på samma sätt som man idag gör med hotade och skadade fornlämningar, fågelskyddsområden, sälskyddsområden etc.

Vid de hittills genomförda återdeponeringarna, den i Marstrand och den i Göteborg, har man även sökt dra nytta av andra typer av befintligt lagskydd. Deponin i Marstrands hamn är till exempel placerad i anslutning till ett fornlämningsområde (Raä 32, Marstrands stad, samt i område där såväl dyk- som ankringsförbud råder. Den stora aktiviteten i hamnen med färjor, kustbevakning och lotsverksamhet etc. innebär dessutom att det är svårt för en utomstående att obemärkt dyka på platsen. I fallet Göteborg (Raä 319, Göteborgs stad) har man i stället förlagt återdeponeringen i närheten av riksintresset Nya Älvsborgs fästning, vilken förvaltas av Statens Fastighetsverk. I båda exemplen innebär områdenas status från kulturmiljösynpunkt att risken för exploatering är förhållandevis liten, något som är nog så viktigt med tanke på att återdeponering kräver en långsiktig förvaring i en ostörd miljö.

5. Vilka principer skall gälla för åtkomst av återdeponerat fyndmaterial?

Eftersom en återdeponering är att jämställa med en extern magasinering är de återdeponerade föremålen – i likhet med föremålen i ett museimagasin på land – i princip att betrakta som offentliga handlingar. Detta innebär att man i viss utsträckning måste vara beredd på att tillmötesgå krav från forskare och allmänhet om att få tillgång till fyndmaterialet. För att minimera behovet av åtkomst till de faktiska fynden är det viktigt att den befintliga dokumentationen håller en så pass hög standard att den täcker de krav som forskare och allmänhet kan tänkas ha.

Eftersom ett upptagande innebär att förutsättningarna för ett framgångsrikt bevarande starkt reduceras och därtill är förknippat med stora omkostnader kan det i praktiken endast bli aktuellt att ta upp återdeponerat fyndmaterial inom ramen för större forskningsprojekt, och då mot en expeditionsavgift som täcker kostnaderna för arbetsinsatsen. Vid etablerandet av en återdeponeringslokal bör fyndmaterialet vara så förpackat och så placerat att "riktade" upptagningar är möjliga att genomföra utan att man för den skull måste frilägga hela den aktuella lokalen.

6. Avslutning

Margareta Hasselmo, Riksantikvarieämbetet, informerade om att Statens historiska museum under 2002 kommer att genomföra en utredning om hur principerna för fyndfördelning av arkeologiskt material skall se ut i framtiden. Det är t.ex. inte alls omöjligt att landets länsstyrelser i framtiden kommer att bli den instans som beslutar om fyndfördelning. En sådan beslutsordning skulle underlätta betydligt för länsstyrelserna genom att beslut om fyndfördelning kunde infogas redan i länsstyrelsens undersökningstillstånd. Seminariet påpekade vikten av att också återdeponeringsproblematiken infogas denna utredning, vilket Margareta lovade att arbeta för.

Projektets resultat

Projektets syfte var att planera och formulera ett utvärderingsprojekt angående återdeponering som metod att bevara arkeologiska fynd. Seminarium 1 var av största betydelse dels för att träffa och diskutera problematiken med skiljda kompetenser i Norden, och dels att förlägga delstudierna inom de bäst lämpade institutionerna. Utifrån den lista över fyndmaterial och delstudier som presenteras ovan, har projektledarna skrivit samman en projektbeskrivning för ett långsiktigt utvärderingsprojekt, där olika material skall sättas ut och analyseras med jämna tidsintervall. Aktuell projektbeskrivning lämnades in för Riksantikvarieämbetets FoU-ansökan den 15 september. Ansökan har även ställts till Berit Wallenbergs Stiftelse.

Seminariet i Göteborg tjänade till att presentera den aktuella problematiken för myndighetsrepresentanter. Avgörande för metodens framtida tillämpning är att man i princip var eniga om att återdeponering kan vara en acceptabel metod för bevarande under förutsättning att den används med urskiljning och eftertanke. Den påföljande diskussionen kan sägas bilda en plattform för en antikvarisk policy för hur en fyndfördelad institution skall upprätta och övervaka en återdeponering. Med hänsyn till behovet av civilrättsliga regler för återdeponeringar och krav på specifik tillsynskompetens, gavs förslag på samordnade regionala återdeponeringslokaler. En sådan lösning skulle troligtvis underlätta och effektivisera administration och tillsyn. Slutligen är förhoppningen att återdeponeringsproblematiken kommer att behandlas i SHM's utredning under 2002 avseende principer för fyndfördelning.

Referenser

- Bergstrand, T. 2001. Nygamla farleder i Göteborgs skärgård. *Marinarkeologisk tidskrift nr 2, 2001* (ed. von Arbin m fl).
- Gregory, D. 1998. Re-burial of timbers in the marine environment as a means of their long-term storage: experimental studies in Lynäs Sands, Denmark. *The International Journal of Nautical Archaeology, Vol 27.4*.
- Harvey, P. 1996. A review of stabilisation work on the wreck of the William Salthouse in Port Phillip Bay. *Bulletin of the Australian Institute for Maritime Archaeology 1996:20.2:1-8*.
- Jespersen, K. 1985. Extended storage of waterlogged wood in nature. *Waterlogged wood, study and conservation. Proceedings of the 2nd ICOM waterlogged wood working group conference, Grenoble 1984*.
- Nyström, I. 2000 (i tryck). Från sörja till sörja. Återdeponering, en möjlig väg att bevara fyndmaterial? *Forskning och kulturmiljövård med maritim inriktning. Symposium vid Bohusläns museum*. Andreas Olsson (ed). Uddevalla.
- Olsson, A. 1999. *Marstrandsprojektet*. Stiftelsen Västsvensk Konservators Ateljé årskrift nr 10, 1998. Göteborg.
- Olsson A. 2000a. The Marstrand Project. *The Marine Archaeology of the Baltic Sea Area. Conditions in the present; possibilities and problems in the future. Proceedings of the second meeting held in June 1999 in St Petersburg, Russia*.
- Olsson, A. 2000b. Om återdeponering av arkeologiska fynd. *Bohusläns museums årsbok årg. 22*. Viveka Overland (ed). Uddevalla.
- Olsson, A. 2001a (in print). Marstrand från ovan. Funderingar kring omland och kommunikation utifrån Marstrandsprojektet. *Forskning och kulturmiljövård med maritim inriktning. Symposium vid Bohusläns museum*. Andreas Olsson (ed). Uddevalla.
- Olsson, A. 2001b. Arkeologi i Marstrands hamn. *Marinarkeologisk tidskrift nr 3-4, 2000*.
- Olsson, A. 2001c. Om återdeponeringen av arkeologiska fynd i Marstrands hamn. *Marinarkeologisk tidskrift nr 1, 2001*.
- Stewart, J. , Murdock, L. D. & Wadell, P. 1995. Reburial of the Red bay wreck as a form of preservation and protection of the historical resource. *Material issues in art and archaeology IV, Materials research society symposium proceedings, vol 352. Mexico 1994*.

Administrativa uppgifter

Projektnamn

Återdeponering av arkeologiska fynd, en metod?

Insatsområde

3:2 Konservering av föremål

Ansvarig institution och projektansvarig

Bohusläns museum. Thomas Bergstrand.

Projektledare

Thomas Bergstrand, Bohusläns museum
Inger Nyström, Stiftelsen Västsvensk Konservatorsateljé

Övrig personal

Staffan von Arbin (seminarieanteckningar)

Projektets löptid

2001

Bohusläns museum projektnummer

139/960

Riksantikvarieämbetes beteckning

353-3952-2000